

НЫДЗЕНЬ, адна з няшчасных ахвяр, якімі *Лядашцік* робіць людзей. Н. блукае ў вобліку нейкай чацвераногай жывёліны і гэтак жаласліва стогне, асабліва апоўначы, пры месяцы, што, пачуўшы яго, міжволі паспачуваеш яму. Ён блукае вакол дамоў, асабліва добрых, спагадлівых людзей. Часам у выглядзе сабакі забягае і ў самое жытло, дзе яго ніхто не пазнае, і ляжыць з сабакамі. Яму вельмі хацелася б, каб нехта яго пазнаў і прылашчыў, што сцешыла б яго ў незайздросным становішчы заклятага, зачараванага чалавека. З'яўленне ўяўнага Н. беларусы лічылі прадказаннем нейкага няшчасця для цэлага мястэчка ці вёскі: з жаласці да людзей гэтая істота хоча нібыта падрыхтаваць іх да сустрэчы з бядою. Н. — ад «ныдзець» (сумаваць, гараваць) — азначае гарамыку, які стогне, вые і наогул знаходзіцца ў надзвычайна кепскім стане. У народзе былі выказванні: «Расхлястаўся, як той ужо Ныдзень» (пра таго, хто плача, енчыць); «Ныдзень! Чуць, бадай, ліха якога не спаткнуць» (як бы не здарылася якой бяды). Н. вядомы быў пераважна ў Мінскай губерні (Слуцкі, Бабруйскі, Ігуменскі паветы).

Літ.: Д р е в л я н с к и й П. [Шпилевский П.]. Белорусские народные поверья // Журн. М-ва нар. просвещения. 1852. Лит. прибавление №3.

У. А. Васілевіч.

С
М
Е
І
М
М
Е
Я
І
М
С
У
З
Е